

03

**NAVJEŠTENJE:
MARIJINO DA!**

Neka mi bude po tvojoj riječi!

ISHODI:

- * Navesti razliku između Marijina i Zaharijina stava prema Božjemu pozivu.
- * Predočiti Božje djelovanje u svojem životu.
- * Prepoznati neke događaje u životu kao Božje djelovanje i poziv.

POTREPŠTINE:

Dva komada hamer-papira, flomasteri, biblijski tekstovi, papirići

TRAJANJE:

90 minuta

PLAN KATEHEZE:

1. Molitveni početak (5 min)
2. Poticaj (15 min)
3. Glavni dio (35 min)
4. Primjena (30 min)
5. Molitveni završetak (5 min)

KLJUČNE RIJEČI:

Muškarac, žena, dostojanstvo, slika Božja.

OBLICI RADA:

Čelni, osobni, skupni.

METODIČKI POSTUPCI:

Razgovor, tumačenje biblijskoga teksta, stvaralačko izražavanje.

MOLITVENI POČETAK

Molitva za odvažnost

Gospodine, ne molim te za viđenja i čuda,
molim tek snagu za život svednevni.

Pouči me umijeću malenih koraka.

Misli mi razbistri, učini me snalažljivim,
nauci me ugrabiti pravi trenutak.

Daj da vidim kako je sve u životu vrijedno.

Jakosti mi daj za red i pravu mjeru,
da ne klizim životom poput rasipnika,
nego da vrijeme svoje mudro raspoređujem,
a da ipak umijem prepoznati trenutke
bogate sjajem, ljepotom i milinom,
i odvojiti časak za užitek srca i duha.

Pomozi mi spoznati da ne koristi sanjati –
ni o prošlosti, ni o budućnosti
i da je najvažniji sadašnji čas,
pa da sve što slijedi učinim najbolje.

Očuvaj me opsjene da život treba glatko teći.

Trijezan mi uvid podari u istinu
da su poteškoće, porazi i padovi,
neuspjesi, boli pa i katastrofe
vjerni pratioci na životnoj stazi,
uz njih naša bića sazrijevaju i rastu.

Antoine de Saint-Exupery

POTICAJ

IGRA: JA BIRAM

Animator izgovara parove riječi, a sudionici trebaju izabrati jednu riječ iz ponuđenoga para, primjerice Dinamo – Hajduk, čokolada – vanilija i sl. Animator neka osmisli petnaest takvih parova s obzirom na sklonosti skupine.

Sudionici biraju jednu riječ iz ponuđenoga para tako da stoje u jednom redu i trče u označeno polje na lijevoj ili desnoj strani prostora, tamo kamo pripadaju prema svojem izboru.

01

5 min

02

15 min

Smisao poticaja jest osvijestiti da svakodnevno donosimo odluke te kako, kad je riječ o ukusu, prilično lako odlučujemo. Međutim, budući da svaka osoba ima iskustvo donošenja važnih životnih odluka, znamo da to nije uvijek lagano. Ova kateheza promatra dva biblijska lika, tj. Mariju i Zahariju koji su se našli pred najvećom životnom odlukom: prihvaćanjem Božje volje.

03

35 min

GLAVNI DIO

Neka se sudionici podijele u dvije skupine. Jedna skupina će obrađivati tekst Navještenje Mariji (Lk 1, 26-38), dok će druga skupina obrađivati tekst Navještenje Zahariji (Lk 1, 8-20).

Prije čitanja biblijskoga teksta animator pozove sve da se saberu u tišini jer će čuti riječ Božju. Sabrano, polako i razgovijetno pročita biblijski tekst.

PRVA SKUPINA: NAVJEŠTENJE MARIJI

SUSRET S BIBLIJSKIM TEKSTOM

Prije čitanja biblijskoga teksta animator pozove sve da se saberu u tišini jer će čuti riječ Božju. Sabrano, polako i razgovijetno pročita biblijski tekst.

Evangelje po Luku *Lk 1, 26-38*

U šestome mjesecu posla Bog anđela Gabriela u galilejski grad imenom Nazaret k djevici zaručenoj s mužem koji se zvao Josip iz doma Davidova; a djevica se zvala Marija. Anđeo uđe k njoj i reče: „Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom!“ Na tu se riječ ona smete i stade razmišljati kakav bi to bio pozdrav. No anđeo joj reče: „Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost u Boga. Evo, začet ćeš i roditi sina i nadjenut ćeš mu ime Isus. On će biti velik i zvat će se Sin Svevišnjega. Njemu će Gospodin Bog dati prijestolje Davida, oca njegovog, i kraljevat će nad domom Jakovljevim uvijek i njegovu kraljevstvu neće biti kraja.“

Nato će Marija anđelu: „Kako će to biti kad ja muža ne poznajem?“ Anđeo joj odgovori: „Duh Sveti sići će na te i sila će te Svevišnjega osjeniti. Zato će to čedo i biti sveto, Sin Božji. A evo tvoje rođakinje Elizabete: i ona u starosti svojoj začne sina. I njoj, nerotkinjom prozvanoj, ovo je već šesti mjesec. Ta Bogu ništa nije nemoguće!“

Nato Marija reče: „Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po tvojoj riječi!“ I anđeo otiđe od nje.

Nakon pročitana ulomka sudionici ostaju u kratkoj tišini.

RAZGOVOR O TEKSTU

Nakon kratke tišine slijedi razgovor o pročitanoj tekstu.

1. Koja vam je rečenica posebno odjeknula u srcu? Zašto?
2. Što znamo o Marijinu životu u trenutku kada joj dolazi anđeo?
3. Kako je Marija postupila kad je začula glas anđela?
4. Što Bog traži od Marije?
5. Kako Marija pronalazi mir? Kakav je njezin odgovor Božjemu pozivu?
6. Kako Marija odgovara na Božji poziv? Što kaže anđelu?
7. Što Marija čini nakon anđelova posjeta?

Slijediti Krista, ostati s njime zahtijeva „izlaženje“ : iz samih vjere koji umara i plod je navike, iz napasti da se zatvorimo u vlastite sheme koje na kraju vode zatvaranju prostora Božjem stvaralačkom djelu.

papa Franjo

POMOĆ ANIMATORU

Marija je obična djevojka, rođena u Nazaretu, u prosječnoj pobožnoj obitelji. Znamo da je bila djevica zaručena za Josipa, dakle spremna za udaju i majčinstvo. Njezina svakodnevica vjerojatno se nije razlikovala od svakodnevica njezinih vršnjakinja. Takvoj djevojci događa se nešto nadnaravno: dolazi joj anđeo i nosi vijest o Božjem planu s njezinim životom, planom koji će joj potpuno promijeniti život. U Marijin život ulazi Bog i potresa ga. Znamo to jer je Marija bila potresena i anđeo joj govori: „Ne boj se.“ Bog traži da Marija promijeni svoje planove i prepusti se njegovoj volji, riskirajući da bude osramočena i da ju napusti čovjek kojega voli i s kojim je kanila provesti život. I sve to da bi se Bog njome poslužio u spasenju svijeta. Bog od nudi Mariji da uđe u njegov plan s njezinim životom. Budući da poziv dolazi od Boga, Marija u Bogu i prihvaćanju njegove volje s njezinim životom pronalazi mir. Izraz toga mira jest Marijin odgovor anđelu: „Evo službenice Gospodnje.“ Marija u miru i slobodi prihvaća Božji poziv. Još jedan izraz mira i radosti koji Bog unosi u njezin život jest i njezin susret s Elizabetom: Marija dolazi svojoj rođakinji i priopćava joj radosnu vijest. Iako sve ne razumije potpuno, prihvaća Božji plan i naglas izgovara svoj hvalospjev Bogu zbog velikih djela koja joj je učinio.

RAD U SKUPINI

Nakon razgovora i odgovorenih pitanja, skupina ima zadatak portretirati Mariju: moguće je nacrtati ili opisati Marijin lik, i uz to prikazati Mariju prije navještenja, tijekom toga događaja i nakon toga.

Primjerice, prije: djevojka iz Nazareta, ima zaručnika, zamišlja brak, djevica spremna postati majkom; tijekom: uplašena, tumači anđelove riječi, daje odgovor vjere; poslije: odlazi Elizabeti, radila Isusa, doživjela čuda svojega Sina (Kana), njegovu smrt, prisutna u događaju Pedesetnice.

DRUGA SKUPINA: NAVJEŠTENJE ZAHARIJI

SUSRET S BIBLIJSKIM TEKSTOM

Prije čitanja biblijskoga teksta animator pozove sve da se saberu u tišini jer će čuti riječ Božju. Sabrano, polako i razgovijetno pročita biblijski tekst.

Evandjelje po Luki Lk 1, 8-20

Dok je Zaharija jednom po redu svoga razreda obavljao svećeničku službu pred Bogom, ždrijebom ga zapade po bogoslužnom običaju da uđe u Svetište Gospodnje i prinese kâd. Za vrijeme kađenice sve je ono mnoštvo naroda vani molilo.

A njemu se ukaza anđeo Gospodnji. Stajao je s desne strane kationoga žrtvenika. Ugledavši ga, Zaharija se prepade i strah ga spopade. No anđeo mu reče: „Ne boj se, Zaharija! Uslišana ti je molitva: žena će ti Elizabeta roditi sina. Nadjenut ćeš mu ime Ivan. Bit će ti radost i veselje i rođenje će njegovo mnoge obradovati. Bit će doista velik pred Gospodinom. Ni vina ni drugoga opojnog pića neće piti. Duha Svetoga bit će pun već od majčine utrobe. Mnoge će sinove Izraelove obratiti Gospodinu, Bogu njihovu. Ići će pred njim u duhu i sili Ilijinoj da obrati srce otaca k sinovima i nepokorne k razumnosti pravednih te spremi Gospodinu narod pripravan.“

Nato Zaharija reče anđelu: „Po čemu ću ja to razaznati? Ta star sam i žena mi poodmakle dobi.“ Anđeo mu odgovori: “Ja sam Gabriel koji stojim pred Bogom. Poslan sam da govorim s tobom i da ti donesem ovu radosnu poruku. I evo, budući da nisi povjerovao mojim riječima, koje će se ispuniti u svoje vrijeme, zanijemjet ćeš

| *i nećeš moći govoriti do dana dok se to ne zbude.“*

Nakon pročitana ulomka, sudionici ostaju u kratkoj tišini.

RAZGOVOR O TEKSTU

1. Nakon kratke tišine slijedi razgovor o pročitane tekstu.
2. Koja vam je rečenica posebno odjeknula u srcu? Zašto?
3. Što znamo o Zaharijinu životu u trenutku kad mu dolazi anđeo?
4. Što Bog po anđelu govori Zahariji?
5. Kako je Zaharija odgovorio kada mu se obratio anđeo? (Bio je u veliku strahu!)
6. Zašto Zaharija ostaje nijem od tog trenutka do trenutka rođenja Ivana Krstitelja?

POMOĆ ANIMATORU

Zaharija je svećenik Abijina razreda koji obavlja bogoslužje po redu svojega razreda, što znači osmi tjedan po redu. Ždrijebom je izabran da uđe u Svetište Gospodnje i tamo prinese žrtvu kađenicu. U svakodnevnom životu Zaharija je Elizabetin muž, oni nemaju potomstva jer je ona nerotkinja. Dolazi mu anđeo i govori da će mu žena roditi sina. Prenosi mu vijest o Božjoj volji za njegov život. Zaharija ostaje u strahu pred tom vijesti. Našao se pred onim što ne razumije. Pred njim se pojavio Božji glasnik i priopćio mu izvanredni Božji zahvat u njegov život. Međutim, Zaharija se boji povjerovati u ono što mu razum govori da je nemoguće, on svoje snage polaže u ono što razumije. Traži objašnjenje, a Bog mu zbog nepovjerenja i straha od rizika oduzima sposobnost govora. Ne oduzima mu ni svoju naklonost ni ispunjenje obećanja nego govor. Zaharija je nakon anđelova odlaska nijem. Devet je mjeseci Zaharija šutio da bi nakon toga progovorio i proslavio Boga zbog velikoga djela koje mu je Bog učinio.

ZADATAK

Nakon rasprave i odgovora na pitanja, skupina ima zadatak portretirati Zaharijin lik, moguće je nacrtati Marijin lik i pored njega crtežom ili riječju prikazati Zahariju prije navještenja, tijekom toga događaja i nakon toga.

Primjerice, prije: svećenik, Židov, u braku s Elizabetom koja je nerotkinja; tijekom: u strahu, ne razumije, traži znak; poslije: postaje nijem, po rođenju Ivana Krstitelja progovori i naglas slavi Boga.

ZAKLJUČAK

Po završetku rada u skupinama svi se sudionici okupljaju u zajedničkom prostoru te iznose ishode rada u skupini, nakon čega animator zaključuje razradu teme uspoređujući oba lika međusobno, a potom uspoređuje te likove s likom blaženoga Alojzija Stepinca.

POMOĆ ANIMATORU

Svrha biblijskih ulomaka koje smo čitali jest da u nama pobude želju za razgovorom s Bogom, što je, zapravo, određenje molitve. To najbolje činimo razmatrajući i osluškujući samu Božju Riječ, odnosno Sveto pismo - Bibliju. Želja nam je u ovoj katehezi prikazati različite načine prihvaćanja i odaziva na ono na što nas Bog molitvom potiče. Prvo smo razmatrali ulomak o Navještenju Blaženoj Djevici Mariji i njezinu „da“, tj. „neka mi bude po riječi tvojoj“«. Marija tako prihvaća i prijanja uz plan koji je Bog za nju pripremio. Čitajući navedeni ulomak možemo pomisliti da je Marija sumnjala u Božji plan kada je upitala „Kako će to biti kad ja muža ne poznajem?“, međutim, Mariju zanima kako će ona to živjeti. Drugi biblijski ulomak, koji se nalazi neposredno prije Navještaja Mariji, govori o Navještaju Zahariji. Zahariji se javlja anđeo dok obavlja svećeničku službu u Hramu. Proživljava gotovo isto što i Marija, anđeo mu naviješta kako će dobiti sina, međutim, za razliku od Marije, Zaharija sumnja u to što mu anđeo govori. Zaharija pita „Po čemu ću ja to razaznati? ...“. Marija ulazi u Božji plan i pita Božjeg glasnika: „Kako da ja to živim?“, dok Zaharija želi razumjeti Božji plan i djelovanje: „Po čemu ću ja to razaznati?“. Kao što je već spomenuto, mi kao djeca Božja razgovaramo sa svojim nebeskim Ocem molitvom i osluškivati njegove poticaje u našem životu. Usklađujemo svoje djelovanje s onim što je on pripremio za nas i cijelim svojim bićem nastojimo prijanjati uz to, baš poput Djevice Marije. No često smo više slični Zahariji. Sumnjamo u Božje planove i želimo ih razumjeti. Umjesto toga trebali bismo poput Marije, uzora kršćana, pitati: „Bože, kako da živim to na što me ti pozivaš?“ A kada se odazovemo onomu na što nas Otac nebeski poziva, trebamo moliti sama Oca da nam pomaže.

PRIMJENA

Na stolu se nalazi snježna kugla, a svaki sudionik dobiva izrezan komad papira i olovku.

Animator uzima tzv. snježnu kuglu, protrese ju i ostavi na stolu. Kada se staloži „snijeg“ u kugli, iznosi zadatak sudionicima: Pogledajte ovu snježnu kuglu! Da bismo ju vidjeli u njezinoj punoj ljepoti u kojoj ostvaruje svoju svrhu, mora biti protresena. Protresanje kugle podiže nataložene listiće koji na trenutak zamute sadržaj, no kada se slegnu listiće, ponovo vidimo ono što je u kugli. Isto je Bog učinio s Marijinim i Zaharijinim životom, a čini to i s našim: protresa ih da bismo ostvarili svoju svrhu.

Napomena: Ako nije moguće nabaviti snježnu kuglu, može se ubaciti nekoliko zrna riže u staklenku nalivenu vodom. Protresanjem staklenke postiže se isti učinak kao i sa snježnom kuglom. U oba se slučaja može slikovito predočiti kako Bog katkada potresa naše sigurnosti da bismo izvršili njegovu volju u svojem životu.

Prisjetite se sada svojih životnih potresa, tj. onih trenutaka kada su vam se promijenili planovi ili možda cijeli život. Možete li u tome prepoznati Božje djelovanje? Biste li se vi u tim trenutcima nazvali službenikom ili službenicom Božjom?

Odgovore zapišite na papiriće koje ste dobili. Budite iskreni i slobodni jer odgovore ne ćemo čitati naglas.

ZAKLJUČAK

Vidjeli smo kako odgovaraju Marija i Zaharija na Božju volju za njihov život. Nadam se da vas je ovaj susret potaknuo da razmislite o Božjoj volji za svoj život te da više, češće i još iskrenije razgovarate s Njim, da se u životu vodite Marijinim primjerom povjerenja u Božji plan sa svakim osobno. Da spremno prihvaćate i da se odazivate tome planu. Da mu svaki put u životu odgovorite „Evo službenika/ce Gospodnjeg/nje, neka mi bude po Riječi tvojoj!“. Za pomoć sigurno možete moliti svece. Osobito večeras želimo istaknuti dvojicu sličnih, a opet različitih: domaćeg blaženika bl. Alojzija Stepinca i sv. Augustina. Obojica su u mladosti imali različite planove za budućnost: biti uspješni u poslu, osnovati obitelj ili pak uživati u svemu što život nudi. No Bog je s njima imao drugačiji plan – obojica su postali biskupi i učinili velike svari za Crkvu svo-

04

30 min

jega vremena. Augustin je postao veliki naučitelj Crkve braneći ju od različitih krivovjerja svojega vremena, a bl. Alojzije životom je branio Crkvu u Hrvatskoj od komunističkih napada i pokušaja odvajanja od Rima. Zato se ne bojte pred životnim potresima, hrabro ih prihvatite i tražite Božju volju u njima.

05

5 min

MOLITVENI ZAVRŠETAK

Po uzoru na molitvu sv. Augustina

Gospodine Isuse, daj da upoznam sebe i upoznam tebe.

Daj da shvatim gdje želiš da iskoristim svoje talente.

Daj da prihvatim svoje mane i vrline kao sredstvo toga djelovanja.

Daj da sve što mi se dogodi prihvatim kao da dolazi od tebe.

Daj da mogu hrabro živjeti onda kada ne ide kako sam želio.

Daj da se odreknem sebe i slijedim tebe i da te uvijek želim slijediti.

I da budem među onima koje ti odabereš.

Daj da budem voljan poslušati zbog tebe.

Daj da ne pristajem ni uza što osim uz tebe.

Daj da mogu biti siromašan radi tebe.

Pogledaj na mene da bih te mogao voljeti.

Pozovi me da bih te mogao vidjeti

i zauvijek uživati u tebi. Amen.

Ili pjesma *Djeluj kroz mene.*